

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvle frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravništvu, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Srdito se bijejo in branijo Srbi in Turci. Da so poslednji hrabri, priznajo sam rojen Srbi, bojevniki, ki jih gleda od lica do lica, katerega dopis od Beljine mi prinašamo nižje doli. Da pa so Srbi dosedaj, ko vojna uže tri tedne traja, povsod zmagovalni, to pritrjujejo sedaj uže tudi oni glasovi, ki so od kraja trdovratno prorokovali, da bode zmagala Turčija. Srbi se bore povsod na turških tleh, in kjer so Turki udarili na srbsko zemljo, povsod so Turki tako odbiti, da se je njih ofenziva v defenzivo spremenila, in so mnogo ljudij izgubili, ker so v neredu bežali.

Sicer pa za hrbtom turške vojske uže vstaši s tem veliko škodo delajo, da vozove, ki turške vojski živež dovažajo, love in otimljejo ter da so telegrafsko zvezo pretrgali. Kako močno mora telegrafska zveza uže uničena biti, kaže vest iz Pešte v dunajskem turškem listu, da sta te dni dva velika telegrama velicega vezirja na Muktar-pašo uže po ovinku skozi Pešto morala iti. V jugu pa je general Cah podrl zvezo z Mitrovico.

Črnogorci imajo zvezo mej Mostarom in Nevesinjem, pa tudi menda mej Trebinjem popolnem v svojih rokah. Pred Mostarom so zaseli in vsancali neke vršine in se pripravljajo na napad na to glavno mesto Hercegovinsko.

Srbski vojni minister je odšel baje na bojišče h knezu. Isto se govori o Ristiću, s pristavkom, da so prišle važne depeše od ruske vlade. Oznanjujejo se važne bitke. Vedno se bolj dokazuje, kako so vse turške novosti in poročila zlagana. Celu protivniki

pak morajo priznati, da so Srbi do zdaj vedno le istino poročali. Bog jim daj i na dalje srečo in duh slovanske bolj bodočnosti bodi jim pravičen!

Preimenitna bi bila tudi novica, ki prihaja iz Carigrada, ako se uresniči, da se azijske provincije upirajo dati prostovoljske vojske Turčiji za boj v Evropi.

V Carigradu pak so razvili zeleno zastavo Mohamedovo in pod njo pridigujejo turški popi ali derviši boj zoper nevernike (kristijane) in iztrebljenja krščanskega sveta. Evropa pa to gleda in trpi, samo ker so Srbi Slovani kakor mi!

Iz Bosne se poroča: „Denes 18. t. m. so naskočili vstaši pod vodjem Golubom Skender-Vakuf ter ga Turkom vzeli. Pred desetimi dnevi se je udal Kulen-Vakuf. Skender-Vakuf je branilo 700 reditov in ravno toliko bažibozukov jako hrabro celi dan. Končno se je posrečilo vstašem zapoditi Turke nazaj. Pri tej priliki so pustili Turki 65 mrtvih in 72 ranjenih na bojišči, mej tem ko je vstašev samo 26 mrtvih in 29 ranjenih. Nad sto hiš in štacun so zažgali vstaši mej bojem. Kakor smo uže omenili, zaplenili so vstaši razen 1100 volov 45 konj in 1200 ovac tudi še 14 kanonov in veliko druge municije in hrane. 34 Turkov so živih ujeli. Takoj potem, ko se je Skender-Vakuf udal, udale so se vse turške vasi celo do starega Majdana. Golub maršira s svojo četo proti staremu Majdanu, kder biva mnogo kristijanov, kder tudi ne pričakuje hudega boja.

Ruski listi vedno bolj odločno pišejo za to, da Rusija mora v boj zoper Turke

in za balkanske Slovane stopiti. Tako na priliko „Ruski Mir“ pravi: „Jeden naših pisateljev je rekel, da Rusija uže s tem Slovanom koristi, da je. Ali mi vidimo, da zdaj Bulgari za to toliko trpe, ker smo Rusi za njimi, ker se nas Turki boje. Ne dalo bi se misliti, da bi se od turške strani proti Bulgarom tako kruto ravnalo, ko bi nas Rusov ne bilo. Za to je treba, da Rusija vojno v akcijo stopi za brate, kateri trpe zaradi tega, ker se misli, da jih mi podpiramo.“

Avstrijski konzul Schulz v Vidinu je poslal svojo ženo na Dunaj, ker se je bati, da se prične v Vidinu občno klanje kristijanov. Našim nemškutarskim turškim listom pak se vendar vse lepo zdi na Turškem.

Pred Bjeljinom, 20. jul. [Izv. dop.*] Poštovani gospodine uredniče „Slovenskog Naroda“! Dojakošnji pravac vašeg uvaženog lista u dovoljnoj meri dokazuje sa koliko toplih simpatia branite vi svaki slovenski interes u opšte a interese nas Srba posebice.

Samo to uverenje, koje imam o plemenitom pravcu vašeg lista, oduševljava me, da vam u kratkim crtama obeležim sve momente, koji su se desili u našoj borbi sa Turcima 21. i 23. junija (po starom.).

Ja ću vam opisati sve tačno i objektivno. Kritici vaše čitalacke publike ostavljam, da ocene koliko ima pozitivne istine i mogućnosti.

Naša vojska pod upravom generala Ranka Alimpića prešla je Drinu 21. pr. mes. Prelazak je započeo posle po noći i to kod Badovinaca

*. Dopis ta nam je došiel od Srba vojnika, ki obeta, da bode dopise nadaljeval. To pismo je z bojišča, v srbski Šabac na pošto poslano. Ur.

Listek.

Čast in sramota.

(Novela iz družinskega, večernega življenja ljubljanskega. Spisal Ogrinec.)

I.

Pozne jeseni je bilo za večera. Mrak se je vlegel preko ljubljanskega mesta in rezna burja je metoč po ulicah vzdigovala prah ter nadlegovala posamnega pešnika. V „Zvezdi“, kamor je pred malo dnevi še razni cvet ljubljanske nadepolnosti zlasti za večernega mračenja pribeževal skazevati in ogledovat se pod senčnim, košato zbočenim vejevjem kostanjevega drevoreda, tam nocoj odpalo, suho listje šumi, po tleh se tekljaje tudi mlademu dekletu pod nežni stopáli, ki ravno otoraj prišedši iz notranjega mesta trdo zavita v temno krilo hiti po poprečni gredi. Po ne lišpavej, a snažnej in ličneje obleki se jej vidi, da je iz srednjega stanu, in konci Zvezde krenoči po glavnih ulicah ravno prižgana svetilnica oblišči nena-

vadno mil in ljubezniv obrazec. Mlad, gizdav gospodič, ki v istem trenotji od nasprotne strani prizvižgljavši pogleda v gladka, mična ličica, vsklikne čudom ostrmeč, zasuče se hipom in kakor obliščena veša za nočno svetinjo hiti pritiskaje za oplašenim, dalje bežečim, mladim dekletom. Naglo jo dohitevši jeden čas nemo stopa tik poleg nje, predrzno prežec jej v teléči obraz, pa kmalu začne tudi šepetati jej prilizljive besede. Toda dekle le molčé in gledé na drugo stran tem urneje ubira stopinje, kar toliko bolj podkuri nadležnika. Polen medenih marnj skuša uže uloviti jo za roko; ali ona si za brani to s tako določnim zgibljamem, da nepovabljenemu spremljevalcu takoj vpade precej poguma. Vendar jej nikakor ne odjenja, ampak kar najneslaneje natečen in sladak pribija za njo noter do veže, ter še „lehko noč“ šepeče za njo, ko ona, kakor gonjena srna, zgine uže po stopnicah gor v drugo nadstropje.

„Ah, mama!“ vsklikne dekle stopivši v sobo, poljubi materi roko ter oklepaje se je vzdisa jej na nedrih.

„Kaj pa je? Kaj je primerilo se ti, dete?

Moj bog, kako si spehana!“ povprašuje skrbno in objema jo vidno vznemirjena mati.

„To je prekasno, mama! Tako pozno ne bom francoščine obiskovala.“

„Zakaj ne?“

„Nekdo mi potoma nij miru dal,“ pové dekle in izpustivši mater sramožljivo poveša oči proti tlom.

„Ali te je žalil?“

„Po sili je spremljal me in tiščal za mano.“

„Tako? Kakšen je pa bil?“

„Jaz ne vem.“

„Kaj ga nijsi poznala?“

„Ah, niti pogledala ga nijsem; bilo me je tako sram!“

„Kaj nij bil čedno oblečen?“

„Saj vam pravim, mama, da nijsem nič marala. Tako sem se bala!“

„A razločila si vendar po glasi: ali je bil priletel, ali mlad?“

„Da mlad, neki mlad.“

„Ha, ha, mlad gospod! Pa tako sestrašena si?“ rekoč prime za roko hčer in peljaje

na Bujukličevoj adi. Oko 5. sahata u jutru Srbi su se već sukobili sa vojnicima turskim, koji su bili nastanjeni po turskim stražarama. Posle borbe od ne puna pola sahata Turci su bili pobijeni a njihove stražare osvojene.

Od stražara turskih pa sve do samog Popovog polja nigde nismo našli nikakva traga, da stojimo pred neprijateljem. Kad stupismo na Popovo polje tu zatekosmo Turke, koji su već podpuno bili rasporedjeni u bojni poredak.

Prvi srpski top na turskom zemljištu puko je u 8. sah. i 45. minuta. I ako je neprijatelj imao samom prirodnom utvrđene pozicije, opet nije mogao dugo, da se u njima obdrži. Nije prošlo ni dva sahata borbe ali borbe očajne, Turci su napustili svi svoja utvrđenja a povukli se pod zaštitu same Bjeljine.

Turci su imali Krupove topove imitreljeze. Naši su služili običnom artiljerijom U ovoj borbi odlikovao se artiljerijski kapetan Lomić.

Kao prijatelj istine moram da kažem: svaku stopu zemljišta naša vojska kupovala je svojom krvlju. Naročito nizami bili su junaci ovog dana.

Pored sve osvedočene hrabrosti Turci su bili sa sviju svojih pozicija potisnuti. A vojska dobrovoljaca pod komandom Paje Putnika prebila je guste rede neprijateljeve i uputila se u sred Bjeljine preko Bregova polja. Po podne oko 2 sahata Putnik je već osvojio jedan deo Bjeljine i sad je nastupila seča po ulicama. Djoka Vlajković, koji je zauzeo put Janj — Bjeljina, oko tri sahata i on je u varoš ušao.

Na sredini Bjeljine, kod karapićeve džanice zastane se Djoka Vlajković sa Grujom Miškovićem, koji je komandant dobrovoljačke vojske.

Borba je trajala sa obe strane sve do 5. sahata. I levo i desno krilo Tursko bilo slomijeno, a sredina pored svega našega upinjanja nije se mogla razbiti. Turci su svoje obkope sačuvali kod Bjeljine, a mi umoreni dugom borbom zadržasmo u svojim rukama svo zemljište od Drine do samih utvrđenja Bjeljinski.

Mi smo u ovom boju osvojili od Turaka nekoliko zastava, nešto oružja i drugog pljena. Na jednoj lepoj svilenoj zastavi, koja se vijaše u redovima bašibozuka stojaše ispisano ovo

nekoliko reči: „Nas run minalaji vefet huh caribun vebeš irin Mumilin“ Zto znači: Podjite u ime Boga, Turci pravoverni, vi ćete u raj. Od konjice turske oteta su takodje dva svilena barjaka, na kojima nema nikakva nadpisa, samo je u sredini polumesec.

U ovome boju Turke je predvodio Sali Sekir paša. Turaka je bilo u bilo 2100 nizama 4000 redifa a ostalo je bio bašibozuk svega oko 10.000. Naše vojske bilo je i to:

3	bataljona šabačke	brigade	po 720=2160
4	„	podrinske	„ po 720=2880
5	„	dobrovoljaca	„ po 600=3000
			Vsega . 8040

ovoma valja dodati jošte dva eskadrona konjice, i jednu tešku i dve lahke baterije.

Značaj ovoga boja nije se ni mogao da oceni prvog dana, a nisu mogli da se opredele ni pravi gubitci, sutra dan videsmo gubitak i naš i turski. Naših je poginulo 120 a ranjeno 362 koliko su Turci izgubili, nezna se izvestno. Na bojištu sto nadjeno mrtvih to smo sahranili, a ranjenike neke poslasmu u etapnu bolnicu u Badovince, neke u Šabac i Beograd. (Dalje.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. julija.

Grof *Andrassy* je s tem svojo veliko avstrijsko državniško moč pokazal, da je od črnogorskoga kneza zahteval, naj vse Bokelje in Krivošijance, ki so pod njegovo zastavo šli bojevat se, nazaj v Dalmacijo pošlje. Nikola je res to storil. A najbrž so šli ti sami drugi dan zopet nazaj — pa mej vstaše, kar je vse jedno. Pri Beljini pa so Srbi dobili mej ranjenci Magjare in Magjar Klapka je javno šel k Turkom.

Vnanje države.

Turki nemajo denarja za vojsko. Zdaj hočejo baje uže papirnat denar izdajati. Ali vprašanje je veliko, kdo bode Turkom dal mesa in moke za njih papir? — Da so sedaj najhujši in najsilnejše stroške pokrili, zastavili so dragocenosti umorjenega sultana Abdul-Aziza pri necem grškem bankirju za 5 milijonov goldinarjev. Previdni mož jih je brž v Pariz poslal.

Ruski car je v posebnej avdijenci sprejel turškega poslanika v Peterburgu, a car je tako slabo o Turčiji govoril, da je šel poslanik ves potr iz dvora proč.

O ruskem generalu *Ignatievu* poročajo protivni listi novico, da je šel na odpust iz Carigrada, z velikim nemško-turškim veseljem, češ, zdaj ga ne bode več nazaj, on je svojo rolo izigral v Turčiji. Pa če bi to res bilo, nič ne de, kajti ako je istinito, da ima vse pripisovane mu zasluge zoper Turčijo, potem je svojo nalogo izpolnil v Carigradu in potreben je v Rusiji: Bog ga živi!

Rumunija nij še odločena, vendar kakor se zopet zdaj kaže, mogoča je vojska. Minister je le zarad tega predlog o mobilizaciji nazaj vzela, ker je po druzem potu lažje dosegel, namreč senat mu je dovolil toliko rezerve sklicati, „kolikor potreba.“ To se da raztezovati in razno razlagati kadar se hoče.

Grška zbornica se takoj po vrnitvi kraljevej snide k izrednemu zasedanji. Ali bode sklepala soudeležiti se velicega boja Srbov s Turki? Vse jo pač na to sili, zadržuje le novogrška neiskrenost. „Citt.“ se telegrafira tudi, da je grško ljudstvo vneto za vojsko s Turki.

Iz *Berlina* se telegrafira: Prusko vladni list „Post“ prinaša članek, v katerem zagovarja misel, da naj se naredo podonavške države tako, da bosti Srbija, Črnagora (s Hercegovino?) in Rumunija svobodni državi, Bosna (pač samo zgornji del) pride pod Avstrijo, Carigrad naj ostane Turčiji, katera naj se oslanja na Azijo. Grecija naj dobi Kreto in druge grške otoke.

Francoska flota petih okovanih vojnih ladij je prišla v Tipolis, kjer se je nekaj vojakov za pomnoženje turške vojske vbar-kavalo.

Dopisi.

iz Slovenskih goric 24. jul.

[Izv. dop.] Ker je prišel čas žetve, zdi se mi potrebno nekoliko izpregovoriti tudi o tukajšnji letini. Leto za letom pričakujemo dobre žetve, obilnega branje tem bolje, ker dače po raznih prikladah prav naglo rastejo. Toda tudi letos smo se varali. Zimina je po dolgej zimi in globokem snegu dosti trpela; pozneje jej je škodovala megla in slednjič zabranjuje veden dež, da pšenica še dozda nij dozorela, akopram bi morala biti uže ajdina povsodi sejena. Več pričakujemo od krompirja in koruze, ker oboje prav lepo kaže. Celo nezadovoljni pa smo s senom. Nij dovolj, da je pesnica trikrat vse travnike popalila; še tega, kar je dorastlo nijsmo mogli posušiti in spraviti zaradi obilnega deževja. Zdrave klaje živina ne bode dosti imela posebno, ako ne

jo soboj po sobi meni, „No, če je tisti mladi gospod samo spremljal in ne žalil te, potlej ti nij treba preveč se vznemirjati. To nij tako hudo, nij ravno sramota, zlasti —. Kdo vé, morebiti — pa ti res nič ne moreš reči, kdo ali čigav pač je bil ta spremljevalec?“

„Nič. Kaj maram!“

„O, ti si še mlado: priprosto dekle. Čaj, povej pa mi to: kje se ti je pridružil in do kam?“

„Ah, vzdihne dekle, znatno nepovšečno, čuteč pač, da mati se zanima za njej zoprno osobo, in očitno nevoljna pristavi:

„Tam od Zvezde pa noter tu-sem do veže je nadlegoval me!“

„Rada bi vedela le —“ šepeta mati kakor sama sebi, in zamišljeno gledé mimo okna nekoliko odstrani zagrinjala pa pogleda venkaj.

„Ah, Olga, tu glej! morda je bil ta-le“, vsklika mati verno zroč na ulice, kjer je poprejšnji spremljevalec še vedno štekjal gor in dol, in vidé žensko osobo premikovati se pri odgrnjenem oknu s pravo zmagonosno zavestjo oziral se gor.

„Jaz ne grem k oknu“, odgovori černo hči pomikaje se v nasprotni kot sobe“.

„Da, da, prav ta je bil, ta! Le glej, kako pogleduje gor! O pa ta mora iz hiše biti katera imenitne! Pogledj kako je napravljen! Olga, zdaj, ravno gre mimo svetilnice! Da, meni se zdi, da sem uže videla ga, da ga poznam. Če se ne motim — prav Č . . . je!“

„Mama, jaz ne maram videti ga!“

„Pojdi Olga, kako si priprosta! Zakaj bi sramovala se, če tak mlad gospod spodobno išče tvoje prijaznosti. To bi marveč imelo še le šteti si v pravo čast. Nu, zdaj uže odhaja“.

Po teh besedah popusti okno, postopi k hčeri in prijemši jo za roko dé:

„Ej, ljuba moja Olgica, ti si sicer še zelo mlada, še le v šestnajstem letu, pa si uže prav zala, prav mična deklica, da! Pa zdaj boš uže moralaš privaditi se spodobnega dekliškega vedenja, če bo sem ter tja kak mlad ljubljansk gospod prijazno se ti bližal. Nu, saj sem tudi jaz bila taka, mlada dekle! — Da, da, saj sem večkrat uže mislila: mi smo še le pet mesecev v Ljubljani, v nobenej dru-

žini še ne znani, lahko, da ta ali ta tako, p tebi, skusi seznaniti se z nami, ker drugač nij take prilžnosti. O, pa za to ti nij treba se bati, nij treba, dete moje!“

Rekoč jo poljubi na belo čelo; dekle pa nekako milo vprašujoč povzdigne ljubo-jasne, temno-modre oči, potem hitro zbeži v zdravno stanico.

Mati zamišljena stopa po sobi. Ugodnega nekaj, kar ima še le priti, riše jej dobrodejno povoljnost na obraz. Srečevaje okno zdaj pa zdaj zopet odtegne nekoliko zagrinjala, pogleda na ulice, a ne videč več zapomnjenega mladeniča doli, iznova zakrije. Nekaj jej je živa uganka: od kod ta hčerina bojazljivost in nepriljudnost proti njenemu nocojšnjemu čestilcu? Ali je temu kriva njena nežna mladost in neskušenosť ali njen značaj? ali morda — kar bi najneraje verjela, njeno srce uže več nij prosto? Pečaje se zlasti s tem poslednjim vprašanjem in poleg misleč na odšlega spremljevalca postaje skoraj nemirna. Takoj sklene kar najprej do dobrega se prepričati v tem, ker nekaj jej pravi, da nocojšnja dogodba je važna, da utegne odločiti hčerinu srečo.

bode mogoče otave na srečnem spraviti. Po vinogradih se je sprva lepo kazalo, akopram je tudi tukaj zima svoje slabe nasledke imela. Tudi pozneji mrazi v obče niso čez mero škodili, pač pa nagla spremena vremena dež in sonce ob jednom deževje za časa cveta. Grozdje je zginilo in to kar je ostalo bode kakor lani, pikec večinoma uničil. Bogme slabo plačilo čaka kmeta za njegov trud! Želeti bi bilo, da dobi vsaj ostalo neko ceno, ker je le tako mogoče shajali.

Prišedši v Ptuj sem poizvedel, da se je tukaj hči necega krojača Pušnika v Dravi utopila, ker bi imela v delavnico poslana biti zaradi slabega življenja. Učitelji našega Ptujskega okraja imajo občno zborovanje 16. 17. in 18. avgusta t. l.

Dnevni red šteje okolo dvajset točk. Mej poročevalci se nahajajo učitelji, kojih ime je na dobrem glasu.

Domače stvari.

— (Dežman — zopet slovenski poet.) Staro izkustvo uči, da se pri človeku kakor v stvarjenji sploh, ponavljajo posamezni dogodjaji z neko neizogibljivo doslednostjo, katero modri Ben-Akiba zaznamlja v kratkih svojih besedah: „Alles ist schon dagewesen.“ Komet, ki se vrača na sto ali tisoč let, je isti, kateri je bil prej nekdanj; samo izgubil je morda v dolgem teku po eteru nekoliko svojih meglenih delov, in ne sveti več tako žarno, kakor prej; hrast, ki je stal pred stotino let sredi zelene gošče, podrl se je, in seme, ki ga je sejalo leto na leto, izgubilo se je daleč na okrog, in nov potomec je vzrastel na kraji gozdnega, blatnega travnika, bolan, kilov in od dne do dne bolj pripogujoč se k tlom k blatu; in rože, ki so cvele lani po vrtu, zasadile so letos svoje hčere onokraj vrta, na gnojišče, na smeti, in tamo rastejo sedaj bolne in okužene od parov izdigajočih se iz smrdljivih tal. In tudi človek ponavlja svoje dejanja; samo s to razliko, da postanejo s časom oslabiljena, okužena od strasti, bolna vsled zastarelih predsodkov in navad. In mladeneč ki je v mladostnem ognju zajahal krilatega Pegaza, poskusi v starih sivih letih še enkrat zaleteti se nanj, pa oko je slabo, roka onemogla, duh bolan — in Pegaz nij več bistri

Vsede se na zofu in vpre glavo v desno dlan. Ali komaj nekoliko trenotkov tako prebije tam, ko se vrata mahom široko odpro in noter stopi visok mož, lepo rejen, gladko obrit, le okolu mastnega podbradka nekoliko kosmat in pod nosom se šopičema brk. Časnik, prinesen v roci, treščiči na mizo ter dirjaje po sobi in mahaje skrčenima pestima pred soboj rohni:

„To je neslišano! Tem narodnim koncesij — koncesij? Prokleta! vajet napet vlada, to! O ustava, to je tvoj sad — koncesije!“

Žena, ki je v tem uže hitela zdaj tam, zdaj tam poravnat kako reč, méni;

„To je res sila — s temi narodnimi! A ljubi Robert, kaj bi si življenje grenil s temi neumnostmi?“

„Neumnost? Besnost, vrtoglavnost, Berta! Čuješ, koncesije — črne na belem! Kar iz kože bi rinel človek“, rekoč se posadi v slanjač otresa z glavo in nemirno treplje z nogama. Ravno hoče uže zopet posezaje po časniku iz nova zagrometi, ko mu žena upogne roko ter sladko se smehljaje v zijava

divni konj — Pegaz je kozel bradat, rogat in smrdljiv. In tako se je tudi v starem gospodu Dežmanu sedaj v sivih letih sprožila zopet jedna pevska žila, ki je tako dolgo mirovala, zaletel se je na Pegaza, pa Pegaz njegov nij več tisti, kakor nekedaj, in rože, ki nam jih podaja njegova muza, niso več one vrtne, duhteče lepe rožice. Pegaz je bradat in rogat, in rože so doma v kraji zvunaj vrta, na smetelo na gnojišči, kder se pasó obadi in muhe. V zadnjem ljubljanskem „Tagblattu“, najnovjšem listu za slovenska literarna dela gospoda Dežmana, priobčil je nov poem, v slovenskem originalu in v nemški prestavi. Napravil ga je tedaj, ko je prišel domov od slavnoznanega Anastazij Grünbanketa, ko je imel „mačji joj“ in glavobol od pijače, ter zajahal Pegaza, bradatega. Poem pa se je glasil:

Do polu dne smo bili Grün-ski
Po polu dne postali vinski
Zvečer pa uže svinjski.

Ker pa tedaj nij bilo še nobenega lista za tako svinje-literaturo, spravlil je gospod Dežman ta poem za boljše čase. In glejte pameten politikar in poet „der im Koth sich findet“ se nikdar ne vara. Prilika se je pokazala kmalu, in „Laibacher Tagblatt“, ki vendar ne more vedno samo od škarij živeti, kvalificiral se je kot glasilo take „svinjeliterature“ in prinesel oni opus, se ve da, z malo varianto, katera pa nas nič ne čudi, kakor obče znano gosp. Dežman rad sploh varijira. Sicer pa bodimo zadovoljni s tem delcem, ker akoravno je majheno, velja vendar beseda: „Ein Lump der mehr gibt, als er geben kann“. — (Sokolsko društvo bode menda proti „Tagblattu“ druge pravdne strune napelo. Tako surovega razžaljenja, kakor „svinjarstvo“ noben človek nij honetnemu društvu očital. Pravda! Bomo dokazovali, kolikokrat so nasprotni nemški gospodje baš o tem večje lorberje želi, — do najvišjih glav v deželi. Imamo dobre informacije. Če se v tem oziru povčira, energičen odgovor! „Tagblatt“ začenja nas Slovane insultirati, ne dajmo. Ur.)

— (Vabilo k besedi), ki jo napravijo Sovodenjski rodoljubje 30. t. m. sè sledečim programom: I. del. 1. Petje: Zakletev viharja; 2. Deklamacija: Ljudmila; 3. Petje: a) Slo-

usta pritakne skrivaj ročno pripravljeno, dolgo pipo, prijazno, ga svaréč:

„Pojdi Robert, pojdi! zmirom nabirat si jezo iz teh zopernih časnikov! Utegne ti škodovati, da izboliš in —. Daj, rajši malo kadi, ko praviš, da te raztresa to, pa pusti neslano politiko. Naj bo, kakor hoče; saj mi smo dovolj srečni, jeli Robert?“ Pri teh besedah ga prijazno poboža poleg ušesa.

„I nu, pa brez koncesij, razumeš? potrdi on izpuščaje debele puhe.“

„In kakor se kaže, obeta se nam še čedalje več sreče“, pristavi žena pomenljivo in zadovoljno naglasovaje, in pomeknivši se k njemu pa ljubo polagaje mu desno okoli vrata, nadaljuje skrivnostno šepetaje:

„Da moj ljubi Robert, jaz ti imam nekaj povedati.“

„Povej, kaj meni mari?“

„Naša Olgica —“

„Kje je ta spaka? Nikoli je spregledati nij! Le glej — vajet napet!“

„Ej Robert, kako si nezaupljiv in pa strog!“

„Kakšen? Jaz nikomur ne kratim pravic,

venska deklica, b) Večerna; 4. Govor; 5. Petje: Jadransko morje; 6. Dvogovor iz „Viljem Tella“; 7. Petje: Mihova ženitev; 8. Deklamacija: Proklete grablje; 9. Petje: a) Hercegovska, b) Solza; 10. Deklamacija: Svarilo. 11. Petje: Sladka kislica. II. del. „Bob iz Kranja“, šaloigra s petjem v dveh dejanjih. Vstopnina: 20 kr. Čisti dohodek je namenjen za Lavričev spominek. Radodarnosti se ne stavijo meje. Začetek točno ob 7^{1/2} uri zvečer. Po besedi ples. Vstopnina k plesu znaša 1 for.

— (Izleta na Bled) se je udeležilo v nedeľjo iz Ljubljane katic 200 ljudi. V Bledu prilično nij še dosti tujcev; pričakujejo se s prihodnjem mesecem. Nadvojvoda Viktor staneje v Ješenakovej vili, in kakor smo čuli, se cela znana ona neprijetna afera z dvema ogljarskima fantinoma reducira na nemnogo ter je visoki gost sam svojo nevoljo izrazil, da je v nemške časnike prišla.

— (Dunajska k—) „N. Fr. Pr.“ se v Ljubljani v javnih prostorih raztrguje iz zaničevanja proti grdej nemško-judovski sebičnej in slovanožrne agitaciji tega umazanega nemškega lista proti Srbom in njegovej delavnosti za turško pleme, ki je od nekdanj divjalo in še divja proti krščanstvu in Slovanstvu.

Razne vesti.

* (Rodovina Gorčakov.) Knez Aleksander Gorčakov, prvi minister ruski, ki je bil 16. julija t. l. dopolnil visoko starost 78. leto svoje življenske dobe, praznoval bode doživši leto 1879. sè svojo rodovino tisočletnico svojega roda. Gorčakovi so potomci Rurikovi prvega ustanovitelja monarhije ruske. Mnogo slavni mož se je rodilo iz te rodovine, celo dva svetnika; sv. Vladimir, in sv. Mihael, knez Črnikovski; tako Jaroslav Veliki, knezi rodovine Dolgoruki in — Lermontov slavni pesnik. Ona dva Gorčakova, ki sta bila poveljnika v Krimski vojski, bila sta bratranca živečega ruskega kanclerja. Tudi z romunsko vladajočo rodovino so v rodu. Najstarejši sin ministru Gorčakovu pak je sedaj ruski poslanec v Bernu.

* (Železna volja pobeglih ustašev.) Ko je pred malo časa pobegnilo iz otoka Kurcol 90 zaprtih vstašev, če tudi so bili straženi, imeli so na meji veliko sitnost. Ko so uže na hercegovinsko mejo dospeli in hoteli prelaziti v najpustejšem kraji, približa se močna vojaška straža, vstaši večidel krepki

pa tudi meni — le mir s koncesijami!“ — Berta boječ se, da podaljševani uvod bi utegnul popolnem razburiti moža, razodene mu tedaj na kratko, kaj se je nocoj hčeri prigodilo in kako po pravici da njej kaže nadepolnih nasledkov zajemati iz tega, zlasti opirajoči se na prizadetega, veljaškega Č... , katerega bi bila za gotovo spoznala.

„Tako? Tako vozlanje za vogli, ko mene nij zraven! In kako si vzmirjala jo, Olgo?“

„A Robert! i kam tako neopravičeno tiraš kar tija v dan, brez pravega preudarka? Pomisli —“

„Meni nij treba nič misliti; jaz uže vem, kam pripeljava to — koncesije! Vajet napet!“

„Preudari vendar, če nij mogoče? Moja Olga, hvala Bogu! je res izvenredno brdka, da vseh pet mesecev, kar smo tukaj, nijsem v Ljubljani nij videla jej jednake, nikar gorše!

Kaj bi bilo po tem kaj vsakdanjega, kaj navadnega, kaj nevrednega nemogočega, če pride snubit, da jo vzame? O jaz sem premislila uže vse to. In, ali potlej nij čast, če tak imeniten, tako bogat, kakor Č... —“

(Dalje prih.)

junaki, ali od zapora in slabe hrane na otoku zelo oslabiljeni, skrili so se na visečo steno nad propadom in se v smrtni nevarnosti držali od mraka do zore po mačje nad brezdom. Vojaci so mej tem vse preiskali, ničesa ne našli, da so vstajši na steno splezali, to se jim je zdelo nemogoče, govorili so: sam vrag vé, kako so zginili. Ko so v jutro sinovi ogerske puste odšli, odrinili so i oni na prosta tla v boj za svobodo.

* (Nekov turški Efendi) je poslal v bulgarsko vas dva ogleduha poizvedovat, se li mej ljudstvom kaj pripravljajo za revolucijo. Ta dva sta menda preveč ogledovala in preveč dvomno govorila, da so ju Bulgari kmalu izvohali, in po kratkej proceduri obesili. Efendiju pak so pisali: Ljubi Efendi; dva moža sta nas hotela podpohovati, a ker smo mi zvesti podložniki Sultanovi, prijeli smo ta dva moža in ju obesili. Drugič bo Efendi bolj pametne ogleduhe pošiljal.

* (Bogat berač.) V Pragi ob cesti, ki pelje z gornjega dela Vencelnovega trga v Narodno areno, sedi dan za dnevom star mož berač, ki v jedno mer igra na orgle, pred njim stoječe. Marsikedo poda revežu svoj sold ne misleč, da je berač bogatejši nego usmiljeni darovatelj. Berač pak je omožil svojo hčer pred par leti z dobro nastavljenim uradnikom, in za doto jej je dal naberačenih 25.000 gld.; pa niti hčer niti zet ga ne pregovorita, da bi opustil ukoreninjeno beračenje in muziciranje na trgu.

* (Smrt igralčeva.) V Berlinu se je sam usmrtil gledališni igralec Echten. Prej v mladosti je večje role igral. Potem je obolel in se je moral z malimi zadovoljiti. Koso mu še oči opešale, in bi se bil moral dati operirati, zmanjkalo mu je poguma, da bi dalje tako živel in sklenil je sam končati svoje življenje. Vleže se na zofo, postavil zrcalo pred se in se ustrelil v usta.

* (Z vest pes.) Umrli načelnik generalnega štaba John je imel psa, katerega ima sedaj njegov zet. Pes hodi po smrti svojega gospodarja redno vsak dan zjutraj v nekdanjo kancelijo Johna, ter leži tako dolgo pod mizo, na kateri je delal ranjki, dokler ne zapuste vsi drugi častniki kancelijo. Najbolj čudno je pak, da pes hoče oditi vedno tako iz hiše, da ga nikdo ne vidi.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let nje je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; šleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in pre-

hlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v secalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteinz.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimper, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v puščah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunajski, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Fahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstju pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (19)

Dunajska borza 24. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld. 90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	69
1860 drž. posojilo	113
Akcije narodne banke	865
Kreditne akcije	142 80
London	125 50
Napol.	9 97
C. k. cekini	5 87
Srebro	101 30

Tujci.

23. julija:

Evropa: Golob iz Maribora. — Noli iz Celja. — Herman iz Dunaja. — Lichtensteiu iz Trsta. — pl. Roth iz Brna. — Blumberg iz Dunaja. — Nardiny iz Grada.

Pri stonu: Reis iz Trsta. — Senski iz Dunaja. — Murgel iz Novega mesta. — Hladig iz Dolenjskega. — Manusich iz Trsta.

Pri bavarskem dvoru: Kr želj iz Dunaja. — Trampuš iz Trsta.

Polytechnická škola

ve Frankenbergu (v Sasich).

Pro vzdělání

Ingenieurů strojů, Zeměměřičů, Lučebníků (úplně zařízené Laboratorium), Strojvedoucích.

Příprava pro jednoroční dobrovolníky.

Prospekty zasílá ředitelstvo zdarma a na dopisy

odpovídá se též česky.

(229 - 2)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Mladenič,

30 let star, v kupčiji s špecerijskim in manufakturnim blagom dobro izurjen, ki ima par tisoč forintov prihranjenih, želi se oženiti z dobro izurjenim dekletom, ki ima nekoliko premoženja; katera ima poslopje za štacuno, ima prednost. Ponudbe s fotografijo naj se oddajo pod naslovom „resnična misel št. 30“ na uredništvo „Slov. Naroda“. (230—1)

Št. 390.

Okr. šolski svet.

Učiteljske službe

so za podeliti:

1. na trirazrednej ljudskeji šoli v **Krškem** z letno plačo od 500 gld.;
2. na trirazrednej ljudskeji šoli v **Leskovcu** pri Krškem z letno plačo od 400 gld.;
3. na enorazrednej ljudskeji šoli v **Vell-keji dolini** z letno plačo od 500 gld. in s stanovanjem.

Čas za vložbo prošenj je do

7. septembra 1876.

Prošnje naj se izročajo pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Prošnje tistih učiteljev, ki so uže v službi, naj se pa izročajo po predstavljeni okrajnej šolskeji oblasti.

Za **Leskovec** se bo na učiteljice posebno oziralo.

C. k. okrajni šolski svet v Krškem, dne 21. julija 1876.

(232—1) Predsednik: **Schönwetter.**

Št. 7861.

Naznanilo.

Na deželnej in kmetijskeji šoli v Grotendorfu oddajo se začetkom prihodnjega šolskega leta, t. j. začeni od 1. novembra 1876 štiri štipendije po 120 gld. in tri po 100 gld.

Prošnje, s krstnim listom, s izpričevalom, zdrževanja in zdravja, nadalje s šolskim izpričevalom, ter s potrjilom županskem o premoženji, naj oddajo prosilci osobno ravnateljudeželne poljedelske šole vsaj do **15. septembra 1876.**

(222—2)

V Gradci, 3. julija 1876.

Od štajerskega deželnega odbora.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na dunajskeji cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in najcenejši pripomoček za čiščenje ust.
1 škatljica zobnega praška . . . 40 kr.
1 steklenica ustne vode . . . 60 kr.
(53—17)

!!! Živela konkurenca !!!

Ambrožičeve jezerske toplice v Bledu.

(231—1)

Novo izdelane, najelegantnejše, najpraktičnejše in **najcenejše** vseh bledskih toplic so p. n. gostom vedno na razpolaganje. Cena za goste 15 kr., za dijake 10 kr.

Tudi ste dve lepi **ladiji** za goste pripravljene. — Dobivajo se ravno tam tudi po nizkih cenah lepa lesorezna **podobarska dela.**

!!! Živela konkurenca !!!

!!! Svoji k svojim !!!

!!! Svoji k svojim !!!

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.